

Silkway Халықаралық
Университеті

Презентац

Тақырып: Тәрбие әдістері және олардың
классификациялар жүйесі

Қабылдаған: Ешенқұлова Э
Орындаған: Кәрім Сабина
Тобы: 105-71

Тәрбие әдістері, классификациясы

Тәрбие әдістері – тәрбие процесінің өте күрделі компоненті. Себебі, тәрбие әдістері қазіргі қоғамның түбегейлі өзгеру жағдайындағы сан-салалы өмір талаптарына байланысты болуы тиіс. Сонымен қатар тәрбие әдістері жан - жақты тәрбиенің мақсатына, принциптеріне, тәрбие жұмысының мазмұнына сай анықталады.

Н.И.Болдырев, Н.К.Гончаров, Ф.Ф.Королев т.б. тәрбие әдісін классификациялауда сендіру, жаттығу, мадақтау және жазалау әдістерін жеке бөліп қарастырады. Ал, Т.А.Ильина, И.Т. Огородников және т.б. тәрбие әдісін топтастыруда сендіру әдісімен қатар оқушылардың іс - әрекетін ұйымдастыру әдісін және олардың мінез-құлықтарын ынталандыру әдістерін қоса қалыптастырады. Г.И.Шукина өзінің оқулығында тәрбие әдістерін қазіргі теориялық негіздерге сүйеніп талдау жасайды.

Тәрбие - қоғамға аса қажетті адамгершілік қасиеті жоғары, еңбексүйгіш, ғылыми дүниетанымы қалыптасқан, эстетикалық талғам сезімі мен дене күші мығым, белсенді, дені сау, ұлттық сана-сезімі оянған, рухани ойлау дәрежесі биік, мәдениетті, парасатты, ар-ождан мол, еңбекқор, іскер, өмірлік позициясы айқындалған, бойында басқа да игі қасиеттері қалыптасқан жас өспірімді дамытып қалыптастыру.

Тәрбиенің түп мақсаты- қоғамның нарықтық қатынасқы көшіру кезінде саяси- экономикалық және рухани дағдарыстарды жеңіп шыға алатын, ізгілінген ХХІ ғасыдағы құрушы іскер, өмірге икемделген, жан-жақты мәдениетті жеке тұлғаны тәрбиелеп қалыптастыру .

Қазіргі кездегі тәрбие тұжырымдары, дәстүрлі және инновациялық тұғырлар

Балаға деген көзқарас оны еркін, тұтас тұлға ретінде, мәдени дамуы барысында құндылықтарды өзі таңдай алатын, өзін-өзі жүзеге асыра алатын тұлға деп түсіндіру арқылы қалыптастырады деп есептейді.

Е.В. Бондаревскаяның тәрбие тұжырымдамасына сәйкес мектепке дейінгі және кіші мектеп жасындағы тұлғаға бағдарланған тәрбие дегеніміз - баланың денсаулығын нығайту процесі, оның табиғи қабілеттерін (ақылын, құлықтық және эстетикалық сезімдерін, қажеттіліктерін, адамдармен, табиғатпен, өнермен қарым-қатынасын жасауда алғашқы тәжірибесін жинақтауын) дамыту процесі. Бұл жас кезеңінде педагогикалық әдіс-тәсілдердің үйрету, сөз және үлгі арқылы әсер ету, қарым-қатынас, өмірді сезім арқылы тану мен мәдениет құндылықтарын тану, эстетикалық және құлықтық сезіну және т.б. түрлерін пайдалауға болады.

Эстетикалық және экологиялық тәрбиенің мазмұны

Эстетикалық тәрбие болмыстағы және өнердегі сұлулық пен әсемдікті дұрыс қабылдауды және эстетикалық сезім мен талғамды тәрбиелейді. Өнер және өмірдегі сұлулықты жасау, оған қатысу қабілетін, қажетсінуін қалыптастырады.

Адамдардың эстетикалық сезімдері олардың өмірінде зор рөл атқарады. Әсемдікті көріп, түсініп, жасай білу адамның рухани өмірін байытады, қызғылықты етеді, оған ең жоғары рухани ләззаттануға мүмкіндік береді. Адамның әсемдікті, сәулеттілікті, ұждансыздықты, қуаныш пен қайғыны түсіне білуіне қарай оның саналы тәртібі мен мінез-құлқы айқындалады. Осыдан келіп адамның әсемдікке шынайы көзқарастары мен мұраттары болуы керек екендігі шығады. Ең бастысы - адамгершілік сезімді, жеке бастың рухани деңгейін көтеру, мінез-құлқын толықтыру, түзету. Егер оқушы өзін жаман әдеттен алшақ ұстап, іс-әрекетінің әдемілігін, қажеттілігін түсініп, еңбек нәтижесінен көркемдікті сезіне білсе - бұл оның эстетикалық талғамының, адамгершілік қасиеттерінің жоғары жетіле бастағанын көрсетеді.

Экономикалық және құқықтық тәрбие ерекшеліктері.

Экономикалық тәрбие мен білім беру – шаруашылық іс-әрекетті жақсартудың өндірісті басқарудағы белсенділікті арттырудың қажетті шарты. Экономика – белгілі бір қоғамның экономикалық құрылысын және оның базисін сипаттайтын қоғамдық өндірістік қатынастар жиынтығы. Экономикалық тәрбиедегі қалыптасатын жеке тұлға қасиеттері: қоғамдық белсенділік; іскерлік, ілкімділік, құнттылық; қоғамдық немесе жеке мүлікке көзінің қарасындай қарау, талан-таражға жібермеу; жаңа техниканы іске қосу, пайдалану; өнімнің сапалылығын қадағалау, баюдың жолын іздеу.

Жас мемлекетіміздегі маңызды қатынастарды реттей отыра қоғамға пайдалы, қажетті қатынастардың дамуына жағдай туғыза отырып қорғап, ал қоғамға зиянды қатынастарды шектеп, тыйым салатын құрал - құқықтық сауаттылық. Құқықтық сананың негізгі элементтері: өнегелі, адамгершілік және саяси сезімдер.

Азаматтық және саяси тәрбиенің мазмұны

Азаматтық тәрбие мемлекеттік саясаттан басталады. Елдің азаматы болу үшін сол елдің саясатын санаға ендіру керек. Азаматтық тәрбие жүйесі:

- оқушылардың санасын қалыптастыратын жалпы азаматтық, адам баласына тән саяси идеялар.

- мектептегі, мектептен тыс оқу орындарында, қоғамдық еңбек орындарында ақпарат құралдары арқылы жүргізілетін азаматтық тәрбиенің мазмұны мен түрлері жатады.

Саяси тәрбие - адамның саяси санасы мен мінез-құлқына жүйелі және бағытталған ықпал ету процесі. Саяси тәрбие мақсаты, мазмұны мен оны ұйымдастыру қоғамдық саяси жүйесінің сипатымен анықталады және оны сақтау мен дамыту мүдделеріне қызмет жасайды.

Жеке тұлғалық деңгейде саяси тәрбие қоғам мүшелеріне саяси жүйемен арнайы бөлінген адамдардың (насихатшылар, саяси қызметкерлер, тәрбиешілер) жеке ықпалы маңызды рөл атқарады. Саяси тәрбие құралдары: митингілер мен шерулер.

A decorative banner made of a dark red ribbon with a gold border, curled at both ends. The text is centered on the banner in a white, serif font. The background is a light brown, textured surface with vertical lines.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАҚМІЕТ